

Webinaarissa huomioitavaa

Vinkkejä webinaariin:

1. Pidä kamera ja mikrofoni kiinni, kun et puhu
2. Kysyminen on sallittua ja toivottua
3. Kysymyksiä ja huomioita voi esittää myös chatissa
4. Varaa kynä ja paperia

[Perustietolomake](#)

Voit tässä odotellessasi myös avata uuteen välilehteen padlet-seinän ja täyttää perustiedot-lomakkeen. Kiitos!
Linkit löydät myös chatista.

https://padlet.com/sarijohanna_haapala/kolweb

Kansalaisopistoille SYVENNÄ OSAAMISTASI ERILAISEN OPPIJAN TUKEMISESSA –Webinaari

Oppimisen olohuone ESR-hanke 2020
Erilaisten oppijoiden liitto ry

Haapala, Sarsama ja Turja

27.8.2020

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Webinaarin ohjelma

- 12.00 - 12.20 Oppimisen olohuone - matalan kynnyksen tukea oppimisen haasteisiin
- 12.20 - 13.45 Miten tunnistaa ja kohdata aikuinen, jolla on oppimisen haasteita?
- 13.45 - 14.00 Etäkahvitauko
- 14.00 - 14.45 Aikuisen oppimisen tukeminen – ”pieniä tekoja, ei ihmeitä”
- 14.45 - 15.00 Yhteenveto ja palaute

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaisten oppijoiden liitto ry

- Erilaisten oppijoiden liitto tarjoaa lukivaikeuteen neuvontaa, vertaistukea, koulutuksia ja tapahtumia erilaisille oppijoille ja ammattilaisille.
- Erilaisia oppimisvaikeuksia on noin 10-20%:lla väestöstä. Tärkeää on oppimisvaikeuden varhainen tunnistaminen ja tuen saanti kaikissa elämänvaiheissa.
- Erilaiset oppimisen tavat ja oppimisen tuen välineet auttavat selviytymään opinnoissa, työssä ja arjessa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaisten oppijoiden liitto ry

Erilaisten
oppijoiden liitto

- Meillä on 14 jäsenyhdistystä eri puolilla Suomea.
- Erilaisten oppijoiden liitto ry - <https://www.eoliitto.fi/>
- Monikieliset erilaiset oppijat ry - <https://www.satakieliset.fi/>

- <https://www.eoliitto.fi/tyo-sujuvaksi/> OPPI-VA-HANKE 2017-2019
- <https://www.eoliitto.fi/oppimisen-apuvälineet/> Oppimisen apuvälinekeskus
- <https://www.facebook.com/erilaisetoppijat>
- **Facebook Live - juontajana Jenni Janakka**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

OPPIMISEN OLOHUONE

Toimintamallin taustalla

Taitotuunaajat ESR-hanke 2016-2019

- Oli osa OKM Taito-ohjelmaa
- Tuki työikäisten heikkoja perustaitoja, oppimisvaikeudet huomioiden
- Tarjosi tarpeisiin perustuvaa henkilökohtaista ja konkreettista tukea
- Muodostui malli matalan kynnyksen ohjaus ja oppimisympäristöstä

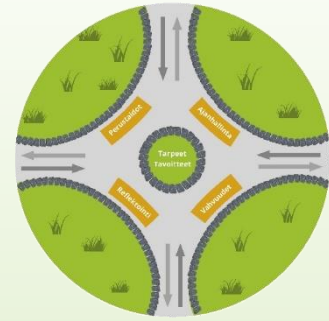

Oppimisen olohuone ESR-hanke 2020

- Oppimisen olohuone -mallin juurruttaminen
- Kouluttaa, tukee ja mentoroi uusia käynnistyviä ”Oppimisen olohuoneita”
- Oppimisen olohuone koulutus syksyllä 2020
- Räätälöidyt koulutuspaketit

OPPIMISEN OLOHUONE

Yksilöllinen ohjaus ja oppimisympäristö

Oppimisen olohuone on maksuton, sitoumukseton ja ohjauksen/opetuksen ammattilaisten tarjoama mahdollisuus lisätä itseluottamusta omaa oppimista kohtaan.

Oppimisen olohuoneessa aikuinen saa:

- Käsitellä omaa oppimistaan kokonaisvaltaisesti.
- Purkaa oppimisesteitä.
- Keskustella oppimiskokemuksistaan.
- Oppia hyödyntämään omia vahvuuksiaan oppimisessa.
- Kehittää perustaitojaan lukemisessa ja kirjoittamisessa, matematiikassa, digi- sekä opiskelutaidoissa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilainen oppija

- Kirjatkaa padlettiin tai chatiin kaksi (2) minuuttia:

Millaisiin ennakkoluuloihin, stereotypioihin ja asenteisiin lukivaikeuksisia oppijoita kohtaan olette törmänneet?

https://padlet.com/sarijohanna_haapala/kolweb

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Yleisiä harhaluuloja

Tyhmä, laiska,
saamaton

Koulu mennyt
huonosti

Häiritsevä
käyttäytyminen

Ei voi opiskella
korkeakoulussa

Ei osaa
lukea/kirjoittaa

Erilainen oppija
= tekemällä
oppija

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Pinnan alla on usein

Oppimista voi vaikeuttaa moni asia:

- Oppimisvaikeudet
- Stressi
- Elämäntilanne
- Muutokset
- Mielenterveyden haasteet
- Sairaudet
- Lääkitykset
- Jännittäminen
- Ja moni muu....

Stigman pelko

Epäonnistumisen pelko

Lukivaikeus

Heikko itsetunto/
itseluottamus

ADHD/ADD

Heikko minäpystyvyys

Hahmottamisen vaikeus

Heikot perustaidot

Dyskalkulia

Ikävät koulukokemukset

Kielellinen erityisvaikeus

Autismikirjo

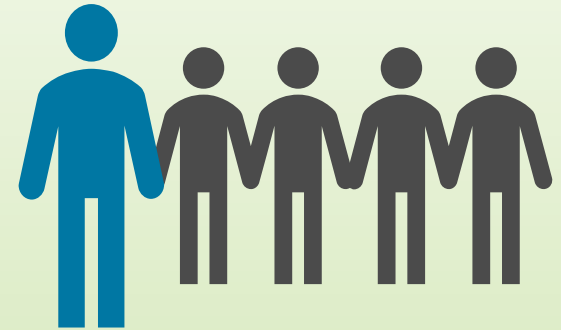
Heikko muistin kapasiteetti

Oppimisvaikeudet

20-25%

“Kun vaikeudet ovat suuria suhteessa henkilön lahjakkuuteen ja koulutustasoon, eivätkä selity koulutuksen puutteella tai vammoilla, puhutaan oppimisvaikeuksista.”

1. Erityinen oppimisvaikeus
2. Laaja-alainen oppimisvaikeus
3. Muut oppimisen vaikeudet

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Oppimisvaikeudet korkeakouluissa

YTHS 2016 terveystutkimus:

- Todettuja oppimisvaikeuksia 8%
- Yleisin lukivaikeus 5,4%
- Lisäksi ADHD, Autismin kirjon häiriöt, hahmottamisen vaikeus 0,5-1%

https://www.yths.fi/app/uploads/2020/01/KOTT_2016-1.pdf

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erityiset oppimisvaikeudet

eivät tarkoita vaikeutta ylipäänsä oppia asioita, vaan tietyissä kapea-alaisissa taidoissa ilmeneviä muuhun suoriutumiseen nähden ”odottamattomia” vaikeuksia.

Lukivaikeudet

Hahmottamisen
vaikeudet

Matematiikan
vaikeudet

Tarkkaavaisuuden
vaikeudet

Kielelliset
erityisvaikeudet

Motoriset
erityisvaikeudet

- Aivotoiminnassa on rakenteellisia ja toiminnallisia eroja suhteessa normaaliin.
- Vaikeuksia tiedon hankkimisessa ja käsittelyssä.
- Liittyy usein työmuistin kapea-alaisuutta ja toiminnanohjauksen puutteita.
- Vaikeuksien päällekkäisyys on yleistä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Tyypillisiä arjen haasteita erityisissä oppimisvaikeuksissa

- Hitaus
- Kuullun ymmärtäminen
- Lukemisen hitaus
- Luetun ymmärtäminen vaikeaa
- Hahmottamisen vaikeuksia
- Häiriöherkkyys
- Kirjoittaessa tulee tahattomia virheitä
- Tekstin tuottaminen voi olla vaikeaa
- Matematiikassa voi olla haasteita
- Vaikeuksia vieraiden kielten oppimisessa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erityiset oppimisvaikeudet voivat näkyä myös näissä

Lukivaikeus

Lukemiskyvyn häiriö ICD-10 F81.0

Kirjoittamiskyvyn häiriö ICD-10 F81.1

- Aivojen kehityksellinen toimintahäiriö tai poikkeama, joka aiheuttaa sen, että lukemaan ja kirjoittamaan oppiminen on normaalia vaikeampaa.
- Vaikeudet liittyvät aivojen kykyyn käsitellä ja hahmottaa äänteitä (fonologinen prosessointi).
- Vaikeudet näkyvät teknisessä lukutaidossa, oikein kirjoittamisessa ja luetun ymmärtämisessä.

Kehitykselliset lukivaikeudet

- Kehityksen mukana tullut lukivaikeusriski
- Biologinen tausta
- Neurobiologiset syyt

Hankitut lukivaikeudet

- Aikuisena elämäntapahtuman myötä tullut lukivaikeus
- Esim. pään alueen vamma tai sairaudet

Lukivaikeudessa tyypillistä

Miltä lukivaikeus voi näyttää

- Hidas lukemaan/kirjoittamaan
- Hankala erottaa samalle kuulostavia äänteitä
- Kirjaimet voivat kääntyä tai vaihtaa paikkaa
- Sanat voivat mennä sekaisin
- Rivillä pysyminen voi olla hankalaa
- Hahmottamisessa voi olla haasteita
 - oikea-vasen, ajat ja paikat, kartan lukeminen
- Käsiala voi olla epäselvää
- Virheet ovat tahattomia, toistuvia ja epäsäännöllisiä!

kuka vai kukka

tiellä vai täällä

b vai d

69 vai 96

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Tarkkaavaisuuden vaikeudet

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö ICD-10 F90.0

OIREKUVA: Tarkkaavaisuuden vaikeudet, ylivilkkaus ja impulsiivisuus

KÄYTÄNNÖSSÄ:

- Ajatusten harhaileminen
 - Pienetkin häiriötekijät vievät keskittymisen mukanaan
- Ylikeskittyminen
 - Ympäristön ärsykkeet katoavat kokonaan ja ajantaju häviää
- Aloittamisen vaikeutta
- Unohteluja
- Motorista levottomuutta

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hahmottamisen vaikeudet – harjoitukset saatavilla

10/2020 <https://www.hahku.fi/>

- Hahmotushäiriö ei ole virallinen diagnoosi
- Aivojen poikkeuksellinen tapa käsitellä havaintotietoa
 - Näky asioiden välisten suhteiden ymmärtämisessä.
 - Liitty asioiden tunnistamiseen (hahmottamiseen) eri tilanteissa joihin liittyy etäisyyksien, liikkeen, nopeuden, suunnan tai muotojen havaitsemista.

Taitotuunaajat hankkeen [video](#) hahmottamisesta
Katso [videoita](#) hahmotushäiriöistä Hahkun sivulta

Miten murtaa ennakkoluuloja ja asenteita?

- Tiedon lisääminen
- **Hyväksyminen**
- Avoimuus
- Tuen tarjoaminen
- **Tasa-arvoinen kohtaaminen**

Asiasta puhuminen ja julkisuus olivat keskeisiä tapoja normalisoida koettuja vaikeuksia.

(Korkeamäki, Haarni & Seppälä 2010)

Santeri Katainen:

<https://www.youtube.com/watch?v=HF8TKNk4Xh8>

”Pitäisi yrittää mennä vähän syvemmälle ja kysyä, miltä henkilöstä itsestään tuntuu, tuntuuko hänestä, että pärjää niin kuin pitäisi. Että ei hypättäisi niin helposti siihen tulkintaan, että joku ei yritä, kun hän saattaa yrittää kaikkensa ja silti epäonnistua.”

-Klaus Karkia, kokemusasiantuntija

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaisen oppijan kohtaamisen ”10 vahvuutta”

Ota kynää ja paperia ja kirjaa itsellesi kolme omaa vahvuuttasi ohjaajana / opettajana.

1. Kuuntelen

2. Olen läsnä

3. En tulkitse tai oletta, vaan kysyn

4. Annan aikaa

5. Arvostan

6. Havaitsen vahvuuksia

7. Huomioin elämän kokonaisuuden

8. Kunnioitan kokemuksia

9. Annan positiivista palautetta

10. Ymmärrän ja hyväksyn

Ohjattavan kohtaaminen ja tukeminen

”Kiitos olet tehnyt minut rohkeamman ja onnellisemman ihmisen”,
-Asiakas 47v.

”Lisää empatiaa enkä suhtaudu enää niin ennakkoluuloisesti oppimis- yms. vaikeuksissa olevien auttamiseen”,
-Asiakas 30v.

”Olen saanut paljon tukea ja apua tehtävien tekemisessä ja myös henkisestä tukea”,
-Asiakas 43v.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

**Vaikka polkuni
on erilainen ei
se tarkoita,
että olisin
eksynyt.**

Webinaarin ohjelma kahvitauon jälkeen

14.00 - 14.45 Aikuisen oppimisen tukeminen – ”pieniä tekoja, ei ihmeitä”

14.45 - 15.00 Yhteenveto ja palaute

-The Who - Who Are You (Promo Video, VEVO, Youtube)

<https://www.youtube.com/watch?v=PNbBDrceCy8>

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vahvuuksia

Kehon hallinta
Fyysisyys

Usean asian
yhtäaikainen
hallinta

Taiteellisuus

Ongelmanratkaisu
kyky

Yrittäjyys

Johtajuus

Sosiaalinen
taituruus

Kyky ymmärtää
kokonaisuuksia

"Out of the box"
ajattelu

Tarinankerronta

Luovuus,
idearikkaus

Valokuvamuisti

Hahmottaminen

Video ”Ope huomion opetuksessa ainakin nämä”

Erilaisen oppijan huomioiminen opetuksessa

1. Ennen opetusta

- Anna materiaalit ennakkoon
- Kiinnitä huomiota materiaalin selkeyteen;
 - käytä kuvia tukemaan tekstiä
 - hyödynnä värejä asioiden luokittelussa
 - selkeyttä otsikkotasoilla ja tekstin asetteluilla
- Käytä selkeää (Arial, Verdana, Helvetica) fonttia ja vähintään fonttikokoa 14
 - lyhyet rivit ja kapeat palstat tukevat lukemista
- Mieti monta tapaa esittää sama asia

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaisen oppijan huomioiminen opetuksessa

2. Opetuksen aikana

- Puhu yleisöön päin
 - helpottaa huulilta lukua
- Jäsennä (visualisoi) opetuskerran sisältö ja aikataulu
- Opeta myös opiskelutekniikkaa
 - muistiinpanotekniikat ja muistisäännöt
- Salli apukeinot
 - nauhoittaminen
 - valokuvaaminen
 - tietokone
 - keskittymisvälineet jne.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaisen oppijan huomioiminen opetuksessa

2. Opetuksen aikana

- Kerro esimerkkejä
 - auttaa kytkemään käytäntöön
- Anna aikaa ajattelemiselle ja kysymyksien esittämiselle
- Älä pakota ääneen lukemiseen
- **Muista tauottaa riittävästi!**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaisen oppijan huomioiminen opetuksessa

3. Opetuksen jälkeen

- Tee yhteenveto käydyistä asioista
- Auta olennaiseen keskittymisessä
- Opetta edelleen opiskelutekniikkaa
 - kertaamisen keinoja,
 - muistiinpanojen tekemistä,
 - tiedon soveltamista
- Jäsennä
 - kerro, miten opetus jatkuu
- Tsemppaa ja tue

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Lainaukset ovat Soili Paanasen väitöskirjasta (2006), jossa hän tutki dysleksiaa osana aikuisen elämänkerrontaa.

Mä lasken lyhtypylväitä, miten pitkä matka johonkin on ja jos on niinku vettä, niin mä en arvioi mitenkään, mulla ei oo mitään niinku. Tai jos on niinku tommonen pelto, mä en pysty yhtään arviomaan, kuinka iso se on. Tämmösen mä niinku olen tajunnu vasta jälkeinpäin, et mä olen kehittänyt vaan systeemin, et millä selvitä. --- Et mä oon kehittäny semmoset visuaaliset järjestelmät korvaamaan sitä, mitä minä en niinku pysty hahmottamaan.” (4/38–5/3.)

Mä oon ollu aina mielestäni visuaalinen. Ja aina kirjoittanut kaikki ylös. Niin pian, kun opin kirjoittamaan kirjoitan kaikki ylös, koska mä tiedän, että mä en muista. Mut mä oon luullu, et kukaan muukaan ei muista sen paremmin. --- täytyy kirjoittaa ylös, että mä nään, et mä pystyn sen muistamaan.” (2/15–2/28.)

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Keskittyminen

Lukeminen ja kirjoittaminen

Muisti

Hahmottaminen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

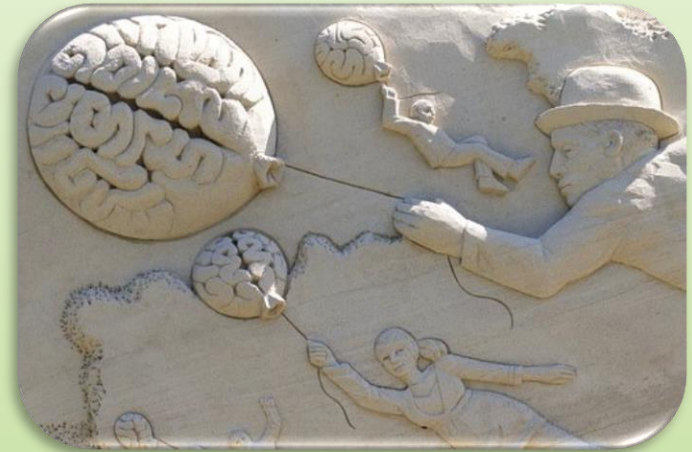
Keskittyminen

- Motorisen levottomuuden lieventäminen

- Stressipallot, terapiaketjut, hierontasormus
- Piirrä, tee muistiinpanoja
- Istu jumppapallolla, keinussa
- Liikehdi

- Ajatusten harhailu

- Tiedosta -> tunnista -> pysäytä!
- Vastamelukuulokkeet
- Jaksota ja ennakoi
 - Pomodoro-tekniikka

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Pomodoro-tekniikka ajanhallinnan tueksi

Päätä mitä teet. Aseta ajastin tai pomodoro-sovellus.

Aloita työskentely ja keskity siihen yhden ”tomaatin” verran.

25min (tai itselle sopiva aika) työskentely

5min tauko

25min

5min tauko

25min

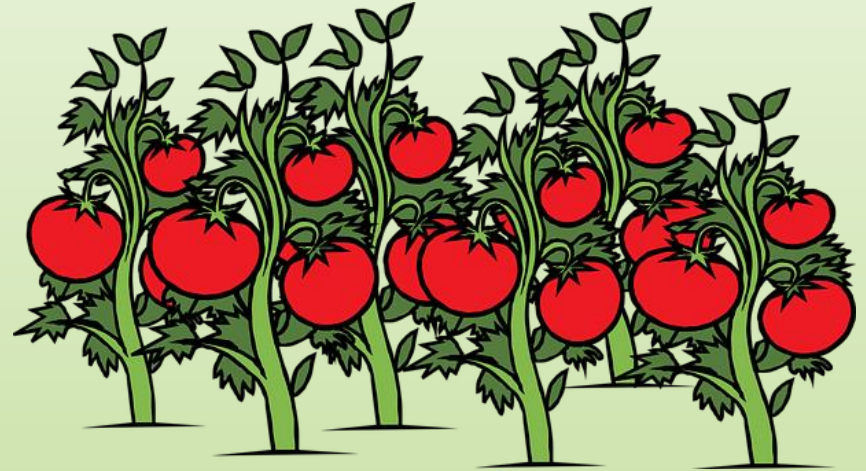
5min tauko

25min

Jatka niin monta kertaa, kuin asetit tavoitteeksi.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Lukeminen

- Tunnilla tapahtuva lukeminen
 - Lukiviivaimet ja -kalvot auttavat seuraamaan tekstiä
 - Office 365 syventävä lukuohjelma
 - **Playkauppa tai Appstore:** Voice Dream, Scanner, Text fairy, Natural read
 - Laiteiden sisäänrakennetut lukijat (helppokäyttötoiminnot/käyttöapu)
- Luetun ymmärtäminen
 - Celia –kirjasto <https://www.celia.fi/>
 - Erilaisten lukustrategioiden käyttäminen

”Tekstien kuunteleminen on myös lukemista”

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Kirjoittaminen

- Kirjoittamistehtävät
 - Älylaitteiden sanelu mahdollisuus
 - **Office 365 sanele-toiminto**
 - Google Docsin sanelu
 - **Playkauppa tai Appstore: Snaptyp**

”Tekstin tuottaminen sanelemalla helpottaa monia”

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Muistaminen

- Muistin tueksi
 - Asioiden ryhmittely ja luokittelu
 - Merkitysten antaminen
 - Mielikuvat ja assosiaatiot
 - Muistipalatsi
 - Muistisäännöt (akronyymit, lyhenteet)

 - Kehomuistin hyödyntäminen
 - Visuaaliset vihjeet (kuvat, värit)
 - Omien vahvuuksien hyödyntäminen muistikikkoina (laula, tanssi, liiku, etsi yhtäläisyyksiä tutuista asioista, kosketa, piirrä, kuuntele).

 - Muistilistat ja muistutukset

Huomioi

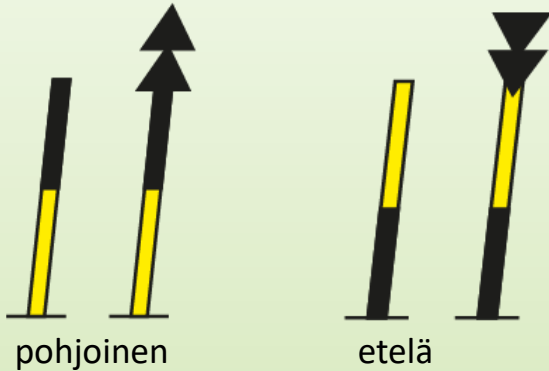
- Työrauhan ja oppimisympäristön merkitys
- Muistin kapasiteetti (työmuistin rajallisuus)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Muistikikkoja

Esimerkki muistisäännöistä

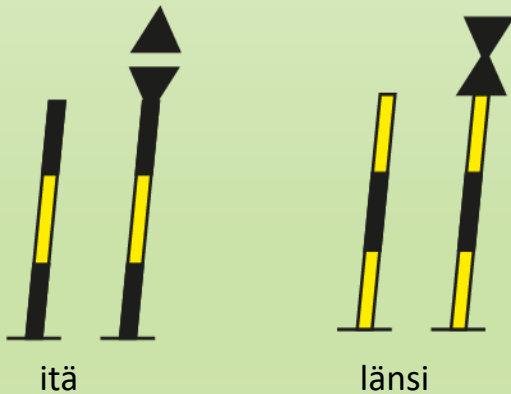

Nuolet osoittavat suunnan,
mikä alue "väritetään"

Mutta, mistä muistaa kumpi oli itä
ja kumpi länsi???

"väritä" nuolien päistä

"väritä" nuolien välistä

Sari muistaa näin:

Itäviitassa on "väritetty" enemmän ja
i-kirjain on pitkä viiva JOTEN kaksi
mustaa viivaa kun yhdistää
muodostuu siitä I eli itä. Ja länsi on se
toinen.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Muistikikkoja

Esimerkki numerosarjan muistamisesta

0504534299

vs.

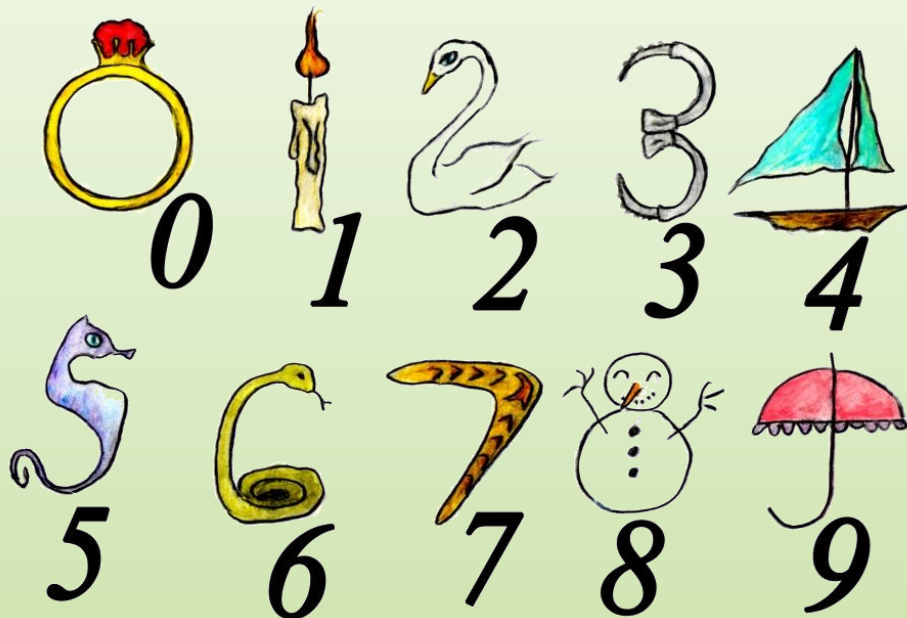
050 45 34 299

vs.

050 453 42 99

vs.

050 **45** **34** 299

[Ylen artikkeli muistamisen keinoista](#)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Hahmottamisen tukeminen

- Aikataulutus, ajankulku
 - Avaa kurssin sisältö ja tapaamiskertojen aiheet
 - Visualisoi kurssin kulku ja tehtävät (aikajana, ympyrä, kalenteri)
 - Kertaa kurssin jaksotus
 - Budjetoi aikaa "takaperin"
 - Hyödynnä Pomodoro-tekniikkaa
 - Osoita ajankulkua (kello, munakello, time timer, ajastin tms.)

- Visualisoi ja tee asioita näkyväksi
- Värikoodaa asioita

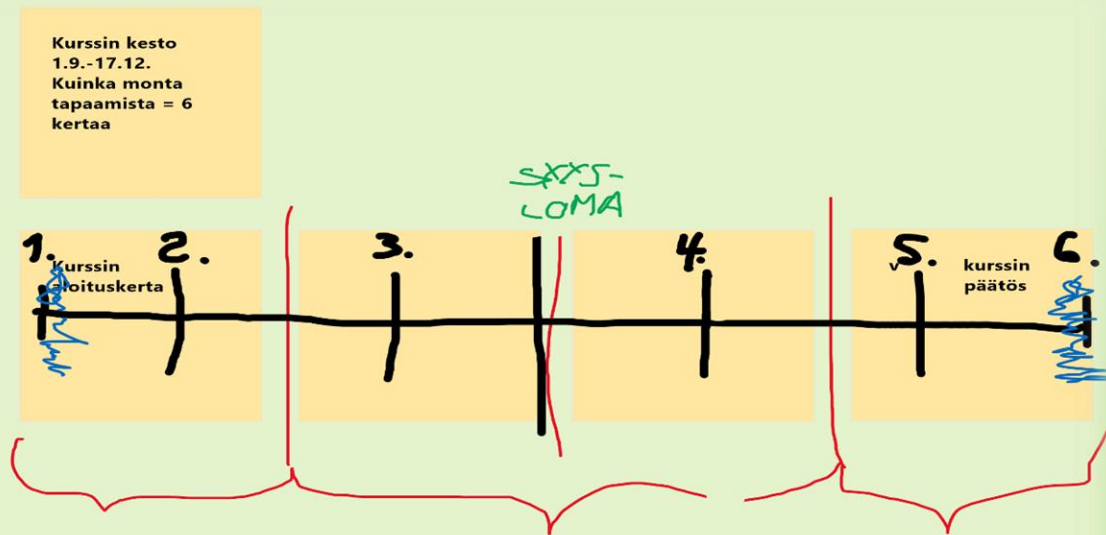
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Hahmottamisen tukeminen

- Kertaa kurssin jaksotus
- Budjetoï aikaa "takaperin"
- Hyödynnä Pomodoro-tekniikkaa

- Visualisoi ja tee asioita näkyväksi
- Värikoodaa asioita

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Hahmottamisen tukeminen

- Työohjeistukset

- Anna ohjeet vähintään suullisena ja kirjallisena
- Rakenna ohjeet selkeiksi vaiheiksi (esim. numeroi)
- Ennen/aikana/jälkeen-ohjeistukset
- Avaa tärkeät käsitteet ja pidä niitä aina esillä
- Peitä ylimääräinen näkökentästä
- Esitä vaiheet kuvasarjana
- Videoi ohjeet tai anna siihen mahdollisuus
 - Sovelluksia kuten CanPlan ja BookCreator
- Visualisoi työvaiheet kuvioksi, kartaksi tms.
 - Sovelluksia kuten Simple mind, Poplett, Book Creator

- Visualisoi ja tee asioita näkyväksi
- Värikoodaa asioita

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Hahmottamisen tukeminen

- Opittavan asian ymmärtäminen
 - Etene kokonaisuuksista yksityiskohtiin
 - Pilko kokonaisuus pienempiin osiin
 - Käy pieni pala kerrallaan ja selvitä, miten se kytkeytyy kokonaisuuteen
 - Ryhmittele ja järjestä asiat loogisesti
 - Luo struktuuri
 - Kytke asiat ennalta tuttuihin asioihin
 - **Selkeytä syy ja seuraussuhteita**
 - Pyri ymmärryksen lisäämiseen, älä ulkoaoppimiseen

- Visualisoi ja tee asioita näkyväksi
- Värikoodaa asioita

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Hahmottamisen tukeminen

- Opittavan asian ymmärtäminen
 - Anna mahdollisuuksia työstää eri tavoin kurssin tehtäviä – näytä miten
 - Käytä toiminnallisia tehtäviä
 - Kerro käytännön esimerkkejä
 - Pidä tärkeät käsitteet/kuvat esillä
 - Esitä sama asia monella tavalla ja eri näkökulmista käsin

- Visualisoi ja tee asioita näkyväksi
- Värikoodaa asioita

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Erilaiset oppimistekniikat ja tuen välineet

Hahmottamisen tukeminen

vuosi	a	b	c	d	yhteensä
2020					#VIITTAUS!
2021					#VIITTAUS!
2022					#VIITTAUS!
2022					#VIITTAUS!
Ostopalvelut yhteensä					
2020					#VIITTAUS!
2021					#VIITTAUS!
2022					#VIITTAUS!
2022	0	0	0	0	#VIITTAUS!
Muut kulut yhteensä					
2020					#VIITTAUS!
2021					#VIITTAUS!
2022					#VIITTAUS!
2022	0	0	0	0	#VIITTAUS!
Matkakulut yhteensä					
2020					#VIITTAUS!
2021					#VIITTAUS!
2022					#VIITTAUS!
2022	0	0	0	0	#VIITTAUS!
yhteensä	Palkkakulut	Ostopalvelut	Muut kulut	Matkakulut	Yhteensä
2020	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!
2021	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!
2022	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!
2022	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Yhteenveto ja palaute

Mitä voin tai haluan kokeilla itse?

Miten voin soveltaa?

[Palaute](#)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Viihteellä tutuksi, lämmin suositus dokumenttisarjoista ja hömppävideoista

Netflix: erilainen oppija ihmissuhteiden ja uran rakentajana

- Rakkautta autismin kirjolla
- Last Change U – 5 tuotantokautta, 3 eri oppilaitosta

Nettisivustolle koottuja: kokemusasiantuntijoiden elämää

<http://madebydyslexia.org/>

<https://www.eoliitto.fi/videot-oppimisen-olohuone/>

Youtube: erilainen oppija onnistuu työtehtävässään

-The Who - Who Are You (Promo Video)

<https://www.youtube.com/watch?v=PNbBDrceCy8>

-Keanu Reeves on Turning 50 – Kimmy Kimmel Live -haastattelu

https://www.youtube.com/watch?v=aMgWfOT_sQI

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Käytetyt lähteet ja lisää tietoa

LISÄÄ TIETOA AIKUISTEN OPPIMISVAIKEUKSISTA

- Korkeamäki, Haarni & Seppälä 2010. Aikuisten oppimisvaikeuksien ja tarkkaavuushäiriöiden diagnosointi sosiaalisena toimintana. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti 2010: 47 109–122
- Korkeamäki, J. 2010. Aikuisten oppimisvaikeudet näkökulmia selviytymiseen. https://kuntoutussaatio.fi/files/392/Aikuisten_oppimisvaikeudet_Nakokulmia_selviytymiseen.pdf
- Paananen, S. 2006. Dysleksia, identiteetti ja biografinen oppiminen. Väitöskirja. Lapin yliopisto. <https://oppimisvaikeus.fi/materiaalit/kirjallisuutta-aikuisten-oppimisvaikeuksista/>
- Oppimisen olohuone-tukea aikuisen oppimiseen. 2019. Taitotuunaajat ESR-hanke. Erilaisten oppijoiden liitto. <https://www.eoliitto.fi/wp-content/uploads/2020/02/Taitto.31.1.pdf>

LUKIVAIKEUDEN TUNNISTUSLISTA (PIKALUKITESTI)

<https://kuntoutussaatio.fi/assets/files/2019/02/Lukivaikeuden-tunnistuslista.pdf>

HYÖDYLLISIÄ SIVUJA:

- www.eoliitto.fi
- www.oppimivaikeus.fi
- www.hahku.fi
- www.nmi.fi

